

3. Тарануха В.П. Свобода людини як правова та християнська цінність / В.Тарануха // Вісник Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича. – 2014. – №728. – С. 33 – 38.
4. Донченко О.П. Категорія свободи в історії філософії права / О. Донченко // Вісник Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. – 2010. – № 533. – С. 15 – 22.
5. Демиденко Г. Г. Історія вчень про право і державу / Г. Демиденко – Х.: Право, 2007. – 390 с.
6. Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: навч. посібник / А. Кормич. – К.: Правова єдність, 2009. – 312 с.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: [підручник] / О. Скакун – Х.: Консум, 2001. – 656 с.
8. Павлова Т. С. Реалізація свободи і закону у філософсько-правових поглядах Фіхте і Шеллінга: соціально-філософський аспект / Т. С. Павлова // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2012. – Випуск 51. – С. 157 – 164.
9. Коноваленко-Монзолевська Н. В. Свободи людини і можливості їхнього забезпечення державою: еволюція соціально-філософського дослідження / Н.В. Коноваленко-Монзолевська // Вісник Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. – 2013. – № 41. – С. 16 – 27.
10. Бик Т. І. Становлення та розвиток концепції захисту соціальних прав людини в праві Європейського Союзу / Т. І. Бик // Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. – 2013. – Т. 144-145. – С. 82 – 86.

Слесар І.В.

*студентка Навчально-наукового Юридичного інституту
Національного авіаційного університету, м. Київ
Науковий керівник: к.і.н., доцент кафедри
теорії та історії держави і права НАУ
Череватюк В.Б.*

ПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ І ПОЛІТИЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ

Політична криза і політичні конфлікти – саме так можна охарактеризувати сучасний стан української політичної системи. Можна стверджувати, що сьогодні у нас в державі тимчасово призупинено функціонування окремих елементів політичної системи, втрачено довіру до політичних і державних лідерів, які надалі неспроможні вирішувати існуючі в державі проблеми, пов'язані з подальшим розвитком економіки, соціальної сфери та культури. Ні дня не проходить, щоб ми не спостерігали і за політичними конфліктами нашого політикуму і це, в черговий раз заставляє нас задумуватись над питаннями цивілізованого їх розв'язання. Власне, конфлікт зараз і є певним способом виявлення об'єктивних суперечностей, що виникають у процесі реформування всіх сфер суспільного життя. Складна політична й соціально-психологічна ситуація не лише визначає, певною мірою, зміст конфліктів, форми їхнього прояву, дієвість засобів регулювання, а й впливає на сприйняття їх населенням та елітами. Так сьогодні у політичному і соціальному просторі країни ми можемо спостерігати усі можливі типи політичних

конфліктів:

— конфлікт ідентичностей (сепаратизм східних і південних регіонів, виступи проти повалення пам'ятників, переіменування вулиць, акції проти порушення виборчого законодавства, негативний образ Донбасу, Західної України);

— конфлікт між владою і опозицією (події Революції гідності 2013-2014 років, протистояння коаліції і опозиції в парламенті 2014-2015 років);

— конфлікт між політичними конкурентами в межах однієї електоральної ніші (Радикальна партія і БЮТ, БЮТ і Народний фронт, БПП і Народний фронт, Самопоміч та БПП);

— конфлікт між бізнесовими конкурентами, що мають політичний вплив (І. Коломойський і П. Порошенко, Р. Ахметов та В. Пінчук)

— конфлікт особистий (А. Яценюк і Ю. Тимошенко, М. Саакашвілі і А. Аваков, А. Абрамівчюс і О. Кононенко).

Політичні конфлікти в Україні, як правило, викликані сукупністю об'єктивних і суб'єктивних передумов.

Класичним зразком «перенесення» конфліктності з одного рівня на інший є політична поведінка в процесі реформатування уряду і призначення нового кабінету Прем'єр - міністра. Показовим у цьому контексті є конфлікт і в середині самого БЮТ (виключення із фракції М. Томенка та Є. Фірсова за власну незалежну позицію). Значне збурення політичних пристрастей з явними ознаками конфлікту всередині політичного класу, викликала поведінка Самопомічі, яка відсторонилася від реформатування коаліції і наполягає на перевиборах у Верховну Раду. З іншої сторони дивує поведінка фракції БЮТ, яка вже була за крок до підтримання коаліції, але раптом змінила свою точку зору, не бажаючи брати відповідальність за те що відбувається в державі незадовго до виборів. У цьому вчинку слід вбачати свідоме загострення політичного протистояння на базовому інституційному рівні. Адже призначення прем'єром пропрезидентського могло б зупинити процес силового перерозподілу повноважень між Президентом і Кабінетом Міністрів, що є головним джерелом конфліктності вітчизняної політичної системи. Проте політикум лякає фактично узурпація влади пропрезидентською силою. Сторони цього конфлікту мають зупинитися на певних позиціях, обумовлених рамками чинного законодавства, і мають узгоджувати умови мирного співіснування.

Ми можемо також спостерігати, що джерело конфліктності переноситься з рівня політично-інституційного на соціально-популістський, при цьому одночасно коректується імідж всіх фракцій парламенту. Сьогодні чітко простежується тенденція до загострення політичного протистояння і реалізація кризового сценарію розв'язання наявного конфлікту між гілками влади, а також всередині парламенту. Такий сценарій є небажаним з точки зору національних інтересів, оскільки він не розв'язує основних суперечностей національного

розвитку, а відкладає необхідний етап стабілізації політичної системи та адаптації до демократичних норм на невизначений термін.

Політична діяльність в Україні останніми роками дедалі більше зводиться до міжінституційних конфліктів компетенції. Це яскраво засвідчують стосунки між Президентом і Верховною Радою двох останніх скликань, між Президентом і Прем'єр-міністром від опозиційної партії. Триває конфлікт між Президентом і Прем'єр-міністром, котрі є представниками партій, що позиціонувалися політичними соратниками й коаліціонерами.

Сьогодні практично кожне кадрове призначення, і на центральному, і на регіональному рівнях, стає політичною проблемою. Актуальною причиною конфлікту всередині державно-адміністративного апарату в Україні є управлінська криза як наслідок руйнування управлінської вертикалі. Заміна управлінців середньої ланки представниками нової політичної команди призвела до некерованості на місцях і в багатьох центральних органах влади. Конкуренція між Президентом і Кабміном у призначеннях на посади ще більше ускладнила ситуацію. Вакуум влади заповнюється особами, чия діяльність нічого спільного не має зі службою на користь суспільству й державі. В органи влади приходять представники фінансово-промислових, котрі діють у своїх власних інтересах. Усе це спричиняє втрату авторитету державної служби й органів державної влади.

Ситуація в країні показує, що, використовуючи недоліки конституційної реформи, Основний Закон в черговий раз намагаються переробити під найвпливовішу на сьогодні еліту. Тому і існує нагальна потреба у просвітницькій діяльності, результатом якої стане відновлення підтримки та довіри суспільства до тих змін, що відбуваються сьогодні у державі.

Очільникам нашої держави варто прислухатись до вислову Р.Дарендорфа: «Той, хто вміє впоратися з конфліктами шляхом їх визнання і розв'язання, той бере під свій контроль ритм історії; той, хто втрачає таку можливість – отримує цей ритм собі у супротивники» [1, с. 135].

Список використаних джерел

1. Дарендорф Р. Современный социальный конфликт. Очерк политики свободы / Р. Дарендорф. – М.: Росспэн, 2002. – 289 с.